

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 309.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

Kisiparunk.

Megfeszített erővel kell törekednünk kisiparunk megmentésére. Hiszen nyilvánvaló, hogy a rabbinizmus és talmudizmus, — ha klerikalizmus lehet, mért ne lehetne rabbinizmus meg talmudizmus, — az orruknál fogva vezetett vörös jakabhaddal a kisipar tönkretetésére tör. És miképpen igyekszik romboló munkáját szépíteni? Ott, ahol a rabbinizmus, talmudizmus és jakabizmus a kisipart tönkretette, a jerichói trombiták haladásról beszélnek a kisipar gyászos romjain. A kisiparosok holttesteit nem veszik észre e romok alatt; a jerichói trombiták lármája meg elnyomja a haldokló kisiparosok kínos nyögését. A rabbinizmus és jakabizmus tábora idegen termékekkel árasztja el a közönséget, s a szükség sem figyelmeztet a nemzetrontó munkára.

Ott meg, ahol a kisipar ellentálló ereje még meg van, mint például nálunk Bácskában, különösen Szabadkán, ott a rabbinizmus, talmudizmus és jakabizmus, e nemzetrontó hármasszövetség kaftán és pajeszmentes zsidógyerekei klerikalizmust ordítanak, sütétséget vihognak, remélve, hogy így félemlítik meg a kisiparért küzdők táborát és magát a becsületes kisiparosok társadalmát. Szerencse, hogy nálunk az oroszlanbörben is megismerik még a szamarakat és a pajesztelenség és kaftántalanság sem tünteti el a gyerekek faji jellegét. A jerichói trombita harsogása tehát nálunk még nem jelenti a keresztény kisipar védbástyáinak ledőlését s a klerikalizmus vádja mögött is meglátják a zsidó gyerekek kisdéd nyult agyának kisdéd játékait.

Enyit a Szabadka meghódítására megindult néhány zsidó gyerek maszlagos nadragulyával irt „jojgotásáról.“

A mi kisiparunk pedig jó uton halad. Vezetői átérzik hivatásuk fontosságát s hivatásuk és hazájuk szeretete, s a meg nem rontott lélek biz-

tosan vezérli őket azon az uton, melyen haladniuk kell.

A mi kisiparunk tudja még, hogy a kicsiben üzött ipari termelés egyedül biztosítéka a családok függetlenségének és a hagyományos erkölcsök fentartásának. Tudja, hogy éppen függetlenségének megalázására, hagyományának sárbatiprására tör a rabbinizmus és ez ellen függetlenségének tudatában biztosan halad előre.

Tudja a mi kisiparunk, hogy a kisipar a törzsökös család műhelye, melyben van annyi munkás kéz, hogy ne szoruljon galíciai segítségre, amit, hogy megrontassanak, hazug jelszavak alatt akarnak ráerőszakolni.

Tudják a mi kisiparosaink, hogy ők, ha megerősödnek, forrása a nemzeti erénynek és erőnek. Tudják, hogy az igazi műipari tárgyakkal nem proletárrá vált nagyipar, hanem a kisipar a mestere.

Tudják a mi kisiparosaink, hogy ők vannak hivatva az ősök által megteremtett jólét fentartására, nem a proletárizmus, amely nem egyéb a nemzeteket megrontó rabszolgahadnál és éppen ezért nem engedik családjaik kebeléből kiölni a jóerkölcsöket és a függetlenség szellemét.

Tudják azt a mi kisiparosaink, hogy a kisiparos első sorban küzdheti föl magát a tisztos, becsületes sorsra a társadalomban, ha jó munkát végez. Tudják a mi kisiparosaink, hogy a nagyipar a külfölddel szemben tekintélyt ad a nemzetnek, s kívánja is ennek becsületes alapon való fejlődését, de tudja ám azt is, hogy erényt, állandóságot a nemzetnek csak a kisipar ad, s a mi kisiparunk nem akar erkölcstelen lenni s rajongó hazaszeretete a nemzetnek állandóságot óhajt a kis családok függetlenségének biztosításával.

Tudják azt a mi kisiparosaink, hogy a magyar nemzetnek nem lehet egyetlen célja a gazdagság, a fény; hiszen egy ilyen nemzetnek elég egy főváros, ha az ghehtë is, mint Buda-

pest. Tudják, hogy ez a hatalom, a ragyogás, a kicsapongás, a henyélés lészkévé fajul, — példa rá Budapest, — s nemzetünk ennek révén Carthago sorsára jut. De tudják azt is, hogy a nemzetet megmentheti a kisipar szilárd szervezete, melylyel első helyet viv ki magának a nagyipar mellett. És éppen ezért nem engedi magát megfertőzni, minden jerichói óbégatás dacára sem, a rabbinizmus, talmudizmus, jakabizmus elveitől, törekvéseitől.

Ne is engedjenek nemzetfentartó igazságaikból, s tartsák fön a kisipar tekintélyét, mely forrása a műiparnak, biztosítéka a nemzeti jólét állandóságának, biztosítéka a kisiparos és családja függetlenségének, biztosítéka így saját körükben a magyar függetlenségnek is. Ok legyenek a példák társadalmunk egyéb osztályai előtt, s jutalmuk a saját maguk erkölcsi és anyagi biztosításán kívül a magyar nemzet halálja lesz.

Az ipartestület köréből.

A szabadkai általános ipartestület előjáróságának folyó hó 7-én megtartott rendes ülése a szokottnál nagyobb érdeklődés és bizonyos ünnepi színezet mellett foly le. Ugyanis ezen az ülésen lett felszabadítva Ivkovic Ivandéki Antal kőmives tanonc, a kit a kereskedelmi miniszter az idén száz korona jutalomban részesített szorgalmas tanulásáért és Mirnich Béla szabótanonc, a ki szintén jeles tanuló volt és akit tanító mestere az iparágában tanusított kitünő előmeneteleért különös dicséretben részesített. Az ipartestület helyettes elnöke Knapec Jakab szép beszéddel üdvözölte a két kiváló tanoncot és örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy őket az előjáróság színe előtt is megdicsérheti kiváló szorgalmukért. A kitüntetett két ifju megható szavakkal köszönte meg az elnök szép beszédét és ígéretet tettek arra, hogy továbbra is kitartással fognak tanulni és szorgalmas munkás tevékenységgel igyekeznek e hazának hasznos polgáraivá válni.

Az ülés további kiemelkedő mozzanata volt az ipartestületi jegyzőnek minden mozzanatra kiterjedő terjedelmes negyedévi jelentése, a melyből kiemelendőnek tartjuk az elnökségnek azt a törekvését, hogy min-

1908. július hó 12-én, vasárnap d. u. 6 órakor **Football Mérkőzés lesz**
a Zombori-uti pályán

a Ferencvárosi Torna-Klub (Magyarország legjobb csapata) és a „Bácska“ Szabadkai Atletikai Klub között.

HELYÁRAK: Ülőhely 1 korona. Állóhely 40 fillér. Diákjegy 20 fillér.

463-5-3

Fedett ülések. **Villamos közlekedés.**

den kínálkozó alkalmat megragad, a mely alkalmas arra, hogy a testület szellemi értékét magasabb színvonalra emelje. A jelentésben felsorolt javaslatokat az előljárásság egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy a továbbképzésnek vezetését és irányítását felveszi munka programjába, szakfolyamokat rendez és a legmesszebb menő erkölcsi támogatásban részesít minden olyan mozgalmat, mely a kulturát, önművelődést és iparfejlesztést óhajtja szolgálni.

A „Pausits János” féle alapítvány alapító levelével kapcsolatban megemlékezik a jegyzői jelentés a tanonciskola évről-évről és a legnagyobb dicséret hangján szól az igazgató és az egész tantestület buzgó és sikeres működéséről. A jelentés további része is mind aktuális dolgokról szól. Sajnáljuk, hogy helyszüke miatt nem közölhetjük le egész terjedelmében, pedig megérdemlené, hogy így cáfoljuk meg az ipartestületünk ellen szórt rágalmat.

Ezután a szurók kérelmét tárgyalta, akik a huspíacon más elhelyezést kérnek. Az előljárásság ezen ügyben a hatóságnál közben fog járni.

Az újpesti ipartestület azon átiratát, hogy csak 14 éves fiu alkalmazathassék tanoncul elfogadták és hasonló feliratot küldenek a kereskedelmi kormányhoz. A kalocsai ipartestületnek kondoleáló átiratát az elnök halála alkalmából, tudomásul vették.

A segédek törzslapjának vezetésére a régibbnél jobb rendszert léptettek életbe.

Szolganak Polyakovits szapóiparost választották meg.

Tárgyalta a cipész szakosztály átiratát, melyben tudatja az előljárássággal, hogy a győri kongresszusra a saját kebeléből nyolc tagot küld ki és ezek anyagi támogatását kéri. Minthogy e szakosztály az előljárásság cipész tagjait mellőzte, ezért az előljárásság egyik cipész tagját, Sörös Pált küldi ki a testület költségén Győrbe.

Az új iparosok névjegyzékének felolvasása és több kisebb ügy elintézése után elnök az ülést berekesztí.

A szerbek politikai szakadása.

— Saját tudósítónktól. —

Közismert tény, hogy a szerbek a nemzetiségi politikát ezideig a Bácskából irányították. Újvidék volt a központ, a szerb nemzetiségi politika súlypontja. Újvidék nélkül szerb nemzetiségi politikát el sem képzelhettek. Ugy látszik, ezen most változtatni akarnak.

Új párt alakult a szerbség kebelében, amely szakít az eddigi szerb politikai irányattal, s új program alapján alakít pártot. E program sarkalatos tétele a magyar fegyverbarátság, a magyar állameszme iránti feltétlen hűség s ezen keretben a szerb nép kulturális, gazdasági fejlesztése és megvédése a szerb egyházi autonomiának.

Az egyházi autonómia kérdésében nem a radikálisok, hanem a horvátországi szerb önállópárt autonomiái programjára helyezkedik.

E mozgalom Nagykikindáról indult ki, s Torontálmegyébe akarja helyezni a szerb politika súlypontját, amit azzal indokol, hogy a szerbség Torontálban sokkal erősebb, mint a Bácskában. A szervezkedés, úgy mondják, már annyira előrehaladott, hogy állítólag Törökbecsén már értekezletet is tartottak, amelyen előterjesztették és megállapították az új párt részletes programját. A törökbecsei megállapodásokat egy Nagykikindára egybehívandó népgyűlés elé fogják terjeszteni, amikor az új párt megalakítását is ki-mondanák.

A mozgalom élén állanak: Putnik Szava dr., Jaksity Vasza dr. ügyvédek, Jaksity Milutin tanár, Bogdán Márkó nagybirtokos és Vidák Arzen orvos, nagykikindai lakosok.

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, vendéglőkbe és kávé-

házakba, hol a .: nem találjuk.
BÁCSKAI NAPLÓT

Katholikus leányegyesület Zentán.

Követendő példáját mutatja a katolikus szervezkedésnek Zentán Gozón István plébános. Megalakította vasárnap a katolikus leányegyesületet.

Ahol csak lehet, meg kell alakítani mindenütt. Hiszen ellenségeink már régóta szervezik a leányegyesületeket, hogy vallástalan, erkölcs és nemzetrontó tanaiknak öntudatlan eszközöket szerezzenek, hogy az ártatlanságot tolhassák elővédül romboló munkájukhoz.

A zentai katolikus leányegyesület alakuló gyűlését vasárnap délután négy órakor tartotta a katolikus leányegyesületben. Az alakuló ülésre körülbelül 100 nő jelent meg.

Gozón István, plébános, megnyitván az ülést szép, lelkes beszédbel ismertette a katolikus leányegyesület célját. Ezután az alapszabályokat olvasta föl és magyarázta meg. Ezeket vajmi csekély változtatással az alakuló gyűlés egyhangulag elfogadta. Az egyület védszentje Szent-Erzsébet.

A tisztikart végül a következőképpen választották meg. Elnök lett dr. Huszágh Nándorné urnő, titkár Kerepessy Vince, jegyző Répás Rudolf, aljegyző Steh Mariska kisaszszony. Tiszteletbeli elnök a mindenkorai érsék. A gyűlés öt óra után ért véget.

Az új városháza.

Ma bontották föl a polgármester elnökelete alatt megtartott tanácsülésben az új városháza építésére beérkezett ajánlatokat. Erkeztek be iparágakénti és összejánlatok. A beérkezett ajánlatok a következők:

Vászonredőny.

Jusztus Sándor és fia Budapest (ovadék nélkül) — — — — — 3795 K
Magasiner Lajos Budapest (ovadék nélkül) — — — — — 4025 K
Róna Ernő Bpest (ov. nélkül) 3392 K 50 f.

Lift.

„Lift” magyar felvonó készülékek gyára Budapest. Ajánlatában a kőműves munkák is befoglaltatnak — — — — — 27500 K
Wertheimer F. és társa Bpest 27000 K
Haverland Antal Budapest az építési munkálatok nélkül 22760 K az építési munkálatokkal — — — — — 25210 K

Bádogos.

Szepessy Sándor Bpest 45589 K 60 f.
Steiner Armin és Ferenc Budapest — — — — — 46451 K 96 f.
Vámos J. Imre Budapest 32183 K 46 f.
Abrasics Mihály Szabadka 42469 K 50 f.
Glücksman Bertalan Szeged 54882 K 75 f.

Rabitz munka.

Morvay A. és tsa Szabadka 53639 K 80 f.
Magyar rabitz vállalat Bpest 60246 K
Hahn I. és társa Bpest 48884 K 75 f.

Burkolás és padlózás.

Morvay A. és tsa Szabadka 56573 K 31 f.
Dr. Helvey Tivadar aszfaltburkoló és parafaszigetelő munka Bpest 16037 K 47 f.
Magyar rabitz vállalat Budapest padlózó munka — — — — — 39971 K 31 f.
Schillinger Zsigmond Budapest burkoló munka — — — — — 69410 K 87 f.
Ugyanennek alternatív ajánlatai a következők: 65319 K 56 f., 48208 K, 44117 K 28 f., 36015 K 31 f., 31924 K.

Magyar keramiai gyár r. t. Budapest burkoló — — — — — 10859 K 64 f.
Egyesült parket gyár Budapest, padlózó munkák — — — — — 39191 K 74 f.

Mázoló munkák.

Reitzer Ferenc Budapest — — — — — 22686 K
Kladek Kázmér Szabadka — — — — — 11137 K

Vasmunkálatok.

Schlick vasöntőde Bpest 190:208 K 09 f.
Nicolson-gyár Budapest 188.184 K 37 f.

Asztalos.

Bartolffy János Budapest — 131.657 K
Stoll B. és Zeiler Sztamári Arad 142.176 K
Reiner Károly és fia Szeged 106479 K

Lakatos.

Grünwald Jenő Nagyvárad 62611 K
Stoll B. Zeiler és Sztamári Arad 140948 K
Reiner K. és fia Szeged 112 254 K. 20 f.

Üveges.

Krauser Károly Szabadka 42476 K 40 f.
Glatz András Budapest 41933 K 85 f.
Fekete Endre Szabadka 40906 K 67 f.

Kőfaragómunkák.

Szabadkai márványipar 180913 K 13 f.
Gerstenbrein Tamás és Társa Kolozsvár — — — — — 283485 K 90 f.

Az összes munkákra.

Nagy F. és társa Szabadka 1:442 850 K 3 f.
Foris Vilmos Budapest 1:479.372 K 10 f.
Fazekas Lajos és Molcer Szabadka a rabitz-munka kivételével — 1.483:450 K.
Robelli Aladár Szeged 1.553.549 K 09 f.
Fodor és Reisinger Arad 1.605 553 K 77 f.
Grünwald test. Bpest 1.651.787 K 10 f.
Dávid J. és fia Bpest 1.777.687 K 36 f.
Fazekas Lajos és társa, Nagy Ferenc és társa művezető mérnöknek Macskovics Tituszt jelölik meg.

Csoportos ajánlatok.

Kladek István föld, kőműves, elhelyezési ács és cserepezési munkálatok 719088 K 96 f.
Fazekas Lajos és Molcer föld, kőműves és elhelyezési munkálatok — 562552 K
Futólagos áttekintés után a legolcsóbb ajánlattevők Nagy Ferenc és Kladek Lukács.

Felkérjük tudósítóinkat és mindazokat, akik lapunkkal levélileg óhajtának érintkezni, hogy ezentul lapunknak szánt leveleiket így címezzék
SZÖVETKEZETI NYOMDA
és
HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
SZABADKA.

HIREK.

Tájékoztató.

Július 19. A műpártolók körének működő előadása az Erzsébet-szobor-alap javára a Kath. Leányegyesület dísztermében. Utánna tánc.

Augusztus 2. Az ipartestület táncmulatsága az ipartestület helyiségében.

— **Szabadka piacának új beosztása.** Holnaptól fogva az élelmiszer piac visszakerül a Szentháromság szobra köré. A többi piac már hétfőtől kezdve a következő helyekre kerül. Asztalos és csirkepiac Petőfi-utca (mostani hely), gyümölcs és kocsai piac Széchenyi-tér (mostani hely), kenyér, füstölt-hus, zsir Barátoktere (új hely), harisnyások, szabók, fésűsök, késesek, csizmadia, cipészek Eötvös utca (részben új, részben régi elhelyezés), halpiac Sümegi-ház előtt, Damjanich-utcában (új hely), bádogosok Damjanich-utca a posta előtt (új hely), fakanasok a takarékpénztár Damjanich-utcai oldalán (új hely), dinnyepiac Bercsényi-utca (új hely), cserépedények, rövidárusok, kendősök, rőfösök, kosarasok a Batthyány-utcában (új hely), a többi piac megmarad a régi helyén.

— **Volt főispáni titkárok előléptetése.** A hivatalos lap vasárnapi száma hozza, hogy a belügyminiszter dr. Kiss Dezső volt zombori és Márfly István volt szabadkai főispáni titkárokat miniszteri fogalmazókká nevezte ki.

— **Kellemetlen belügyminiszteri határozat.** Bizonyára kellemetlenül érinti majd a szabadkai gazdákat a belügyminiszternek

egy ma leérkezett határozata. A közgyűlés ugyanis kimondotta, hogy új fásítás alkalmából azon régi fák, melyeket a háztulajdonosok ültettek, ezeknek a tulajdonát képezik a kivágás után. A belügyminiszter ezen határozatot megsemmisítette azon indoklással, hogy az utcák közvagyonot képeznek s a beleültetett fa, a közvagyon jogi jellegének megóvása végett is, csak közvagyonot képezhet, arra a háztulajdonos, ha ő ültette is a fát, tulajdonjogot nem formálhat.

— **Nyugalomba vonuló polgármester.** Szalay Lajos kir. tanácsos, Ujvidék város polgármestere állandó gyengékedése folytán f. hó 3-án beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A város közönsége fájdalommal látja a hosszú és nagyérdemű közéleti multu férfiu távozását, aki minden tétélvel és törekvéssel csak elismerést szerzett annak a városnak, melynek közügyeit hosszú éveken át irányította.

— **Tanítás egyfolyamban.** Megirtuk, hogy a zentai főgimnázium tanári kara körlezte a közoktatásügyi miniszteriumtól, hogy a zentai főgimnáziumban a rendes tantárgyak tanítása délelőtt 8 és 1 órák között egyfolytában történjék. Ezt a miniszterium megengedte. Valószínű most már, hogy Szabadka hasonló kérelme szintén meghallgatásra talál.

— **Jóváhagyó miniszteri leirat.** A belügyminiszter jóváhagyta a Deák-utca és Szent-Teréz-tér burkolására vonatkozó közgyűlési határozatot. Erről ma leiratban értesíti a város közönségét.

— **A Ferenc-csatornai bejárás.** A Ferenc-csatorna részvénytársaság ujonnan kinevezett elnöke Hoitsy Pál országgyűlési képviselő e héten járta be a vezetése alá tartozó csatornát. Ezen útjában pénteken este 6 órakor érkezett Obecsére, a csatorna torkolat és a zsilip művek megsemmisítésére. Az új elnök bejáró útját a csatorna részvénytársaság Türr István nevű gőzösen tette meg s Gonda Béla miniszteri tanácsos, Fernbach József országgyűlési képviselő, Heinz Albert műszaki tanácsos és Ferenc csatornai igazgató, Jakslay György Ferenc-csatornai igazgató, Rakita László ószivaci plébános és Jolánkai Vilmos mérnökök kíséretében érkezett. A megérkezett vendégeket Vojta János mérnök, ki Overbászig eléjük utarott, kalauzolta be Obecsére. Szenttamáson a község képviselőjében Ivanits Izidor jegyző és Dungyerszky Nesztor községi bíró fogadták a csatorna új elnökét és kíséretét dr. Kovacsics Kálmán tb. főszolgabíró jelenlétében, ki itt a társasághoz csatlakozott. Obecsén a község képviselőjében Gavanszky Milos jegyző és Reisl Sándor bíró jelentek meg s a vendégeket Szonomár Elek fogadta. Az új elnök a tapasztalt dolgokkal igen meg volt elégedve s meglepődésének Vojta János és a többi műszaki vezetők előtt kifejezést is adott.

— **A magyar asztaltársaság** saját helyiseigében július hó 11-dikén este hét órakor értekezletet tart.

— **A „Bácska“ football mérkőzése.** A Ferencvárosi Torna Club football csapata vasárnap a délelőtti gyorsvonattal érkezik Szabadkára, hogy erejét a Bácskával összemérje. A Ferencvárosi Torna Club teljes első csapatával jön le, amellyel megnyerte a husvétii serleget, a margitszigeti ezüstlabdát és a corinthian vándordíjat. A Ferencvárosi Torna Club csapata már három ízben volt Magyarország bajnok csapata. A Ferencvárosi Torna Club csapat összeállítása a következő: Fritz, Rumbold, Manglitz, Weinbeer, Bródy, Gorszky, Schlosser, Szeidler. Ezek közül kilenc válogatott, reprezentatív játékos. A „Bácska“ evvel a kitűnő csapattal szemben a következőket fogja kiállítani: Stametz, Bénis, Kocsmár, Sztipics, Osztrogonátz, Kocsmár II., Mamuzsich, Horacsco, Buda, Marcozi, Czopkó. A „Bácska“ csapatában játszani fog egyik legrégibb kiváló játékos Osztrogonátz Ferenc, aki újra tréningbe állt.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A földmivelésügyi miniszter Bácsbodrog várme-

gyében Paróczy István szilágyi lakost az apatini járásra, Rosenberg Emil bácsalmási lakost a bácsalmási járásra, Czirják János bácsföldvár, Zsótér Zoltán obecsei és Acél Sándor bácsföldvári lakost az obecsei járásra, végül Zanathy László henrik — pusztai lakost az ujvidéi járásra a gazdasági tudósítással bizta meg.

— **Az ipartestület táncvigalma.** Az ipartestület előljárósága elhatározta, hogy augusztus másodikán, az ipartestület helyiségében felerészben a Kossuth-szobor-alap, felerészben az ipartestület javára táncmulatságot rendez.

— **Halálos fürdés.** Udvari Ferenc bácsszentiváni illetőségű 17 éves iparostanonc vasárnap délután a csatornában fürdött, egyszerre csak lábgeresőt kapott és több társa jelenlétében belefulladt. Holttestét rögtön partra huzták.

— **Tűz Ludason.** Az éjszaka Karó Ferenc ludasi lakos szatócsüzlete kigyulladt és leégett. Ebből az alkalmából említjük meg, hogy nem ártana, ha a ludasiak önkéntes tűzoltóegyletet alakítanának. A város bizonyára felszerelné őket.

— **Rendőri hírek.** A makói rendőrség táviratilag értesítette rendőrségünket, hogy Marjai Simon, makói lakos szobájába ismeretlen tettes betört, s onnan 228 korona készpénzt ellopott. — Jeney János kikunhalasi lakos házának falát az éjszaka ismeretlen tettesek aláásták, behatoltak a szobába s onnan ágyneműt, ruhaneműt és 400 korona készpénzt elvittek.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold ákácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek főívétetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készíttünk küld

424-24

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Körmőczy Ernő.

162

S ha a kis sereg eltikkadt, elepedt az uton. Gondo atya újra a kis kép csodáit magasztalta előttük. Meggyőző, szeretetteljes szava új erőt öntött csüggedő lelkükbe, fellillanyozta, felüdíté őket. A világtalan énekek legendás dalaira úgy megenyhültek, mintha csak izes gyümölcs, vagy tüzes bor pezsdítette volna fel lankadó kedvüket. A zarándokok új erőre kapva, ruganyos, vidám szökésekkel járták végig Sicilia sziklás, kővel rakott lapályait, mintha csak Nazareth lelé igyekezzenek, hogy az ács fiát rejtett magányában felkeressék.

— O majd levesz szegény fejünkről minden szenvedést, — folytatta páter Gondó — mire hazatérünk, keblünkben nem lesz már kin s gyötrelm többé.

S mig azt a kisült, kopár forró homokpusztát járták, hol nem bólogatott hívogató, enyhétadó árnyékos lombbal csak egy cserje sem feljük, hol az apró gödröcskében összegyülemlt szennyes, sós vízzel nem enyhíthették eltikkadt ajkaikat, — Cornado Margeritha úgy érezte mégis, hogy szünni kezd szívének emészto fájdalma.

„Az isteni kised megszabadít majd minden szenvedéstől,“ — biztatgatta magát.

Verőfényes, meleg májusi napon értek a zarándokok a hegy lábához, hol Diamante feküdt. Itt véget ért a homokos sivatag, köröskörül messze-szerte olajfaberek, üde zöldlevelű fák integettek feléjük. A hegy-óriás síma testén tündökölve verődött vissza a fényes napsugár, a város is mintegy láng-özönben uszott. Onkéntelenül is az jutott eszükbe, hogy az isteni kegyelem ragyogó tüze borítja most el az egész vidéket.

Vigan haladtak a girbe-görbe utakon előre s ajkukról méltán zsongott szerte ajtatos énekük.

Alig kusztak egy darabig felfelé a hegyoldalon, seregestől tódult eléjük Diamante népe. Meghallották a régi zarándokdal ismerős hangjait s félretéve dolgukat, siettek fogadni őket. Könyök között ölelték át és sorba csökolgatták őket.

Aztán elmondták nekik, hogy érkezésüket mily régóta, mily epedve várják. Hisz Diamante Krisztusképe nagy, hatalmas esodákat művelt már eddig is, s mégis oly kegyes, nyájas, hogy az egész világnak tisztelni kellene őt.

S mikor Cornado Margeritha meghalotta az ő vigaszteljes szavukat, máris úgy érezte, hogy megkönnyebbül lelke. Mindenki, akivel csak beszélt, bátorította, kitartására buzdította őt.

— Meg fog segíteni, bizonyosan meg fog segíteni téged is, — szóltak hozzá, — hisz még sohasem lehetett hallani, hogy valakit gyámoltalanul magára hagyott volna.

A városkapunál aztán szerteszéledtek a zarándokok. Versenyre igyekeztek lefoglalni közülök egyet-egyet, hogy vendégekül láthassák őket. Mert hát előbb meg kell pihenniök kissé, majd egy óra mulván ott találkozni valamennyien a Porta Aetna előtt, hogy hódolatukat a Krisztusképnek bemutassák.

Margeritha azonban még csak egy rövid órát sem volt hajlandó várni. Megtudakolta a San Paspuale templomához vezető utat és sietve igyekezett arra felé.

Mikor Gondo atya zarándoktársaival maga is felkereste a szent helyet, ott találta Margerithát az oltárlépcsőn ülve. Látzólag közönyösen, gondolataiba merülve ült meg ott, mintha jövetelüket észre sem vette volna. Mikor azonban Gondo atya odaért közelébe, hirtelen szökéssel talpon termett s mintha csak rá lesett volna, egyenesen nekitámadt. Hosszu keskeny ujjával amannak nyakába markolt s fojtogatni kezdé.

Magas, izmos, szépen fejlődött leány volt s bizony jókora küzdelemben került, mig Gondo atya le bírta rázni őt s néhány oda-siető zarándok segítségével ártalmatlanná tette. Mert hát azt tisztára elfogta az örület, szeme ijesztő fényben meredt elő üregéből, ajka habos tajtékat hányt úgy, hogy guzsba kellett kötni.

A zarándokok ünnepélyes körmenetben vonultak a templom felé énekszóval, kezükben égő gyertyát tartva. A hosszú sor mindinkább növekedett, megnyult, mert Diamante lakói közül is egyre többen csatlakoztak hozzá. A menet élén haladók az oltár előtti jelenetre azonnal abbanhagyták az éneket, mig a csapat utolsói tovább zengték a dicsőítő dalt. A mint aztán végig morajlott köztük a merénylet híre, ajkuk is elnémult hirtelen... zsongó énekük hangos panaszóba olvadt...

Most már tudták az elesigázott vándorok, hogy hiába jöttek. A hosszú, fásztó zarándok ut nem hozza meg számukra az epedve várt sikert. Aldozatkész vállalkozásuk gyümölcse, tört remény, kihamvadt örömsugár. A szent képnél hasztalan várnak már enyhülést.

(Folyt. köv.)

Utleirások, Kalauzok

Baedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók

HEUMANN MOR

könyvkereskedésében Szabadkán.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók. Sürgőnycim: VASBETON UDVAR. Arany érem és díszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ - MUNKÁK.

Elvállal beton-csatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSŐVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasúti indóházzal
:- szemben. :-
TELEFON-SZÁM: 238.
Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizeket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KŐAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-80

VAKOLATI KŐPOR.

A városi tűzoltó laktanyával
szemben 446-30-9

SAROK TELEK
szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-
utca 233. szám alatt.

Magyarádi bor!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy saját szüretelésű, tisztán kezelt valódi magyarádi (hegyi bor) fehér boraimat palackokban lefejtve árusítom.

Egy liter ára üveg nélkül 80 fillér.
50 vagy 100 palack vételnél árengedmény.

5 palackot házhoz szállítok.
A bor tisztaságáért és valódiságáért szavatolok. 456-5-5

Tisztelettel
Telefon 222. **Nojsek Géza,**
fűszerkereskedő.

Kitűnő siller borok olcsó árban!

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-tisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,
196-77 papi és polgári szabó.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasic Mihály
bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József
cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai
kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon, szám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő
könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István
cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István
cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária
virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János
bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társai
varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi
női kalapárú. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társai
vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András
kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Morvai Antal és Novák Mihály
motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon
férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula
esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly
fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc
kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társai
egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárúiban Szabadkán. 416-30

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradójában.